

« نگارش، نظم و نثر فارسی »

(کلیه‌ی رشته‌های کاردانی و کارشناسی)

مؤلفین :

محمد صالح نسب (مدرس دانشگاه)

سید برزو جمالیان زاده (مدرس دانشگاه)

ندا برومندی (مدرس دانشگاه)

محمود پیروژه (مدرس دانشگاه)

چویل ۱۳۹۴

عنوان و نام پدیدآور : نگارش، نظم و نثر فارسی/مؤلفین محمد صالح نسب...[و دیگران].
 مشخصات نشر : یاسوج : چویل، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : ۲۱۲ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۱۱-۷۸۰۰
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 یادداشت : مؤلفین محمد صالح نسب، سید برزو جمالیانزاده، محمود پیروزه، ندا برومند.
 یادداشت : کتابنامه: ص. [۲۰۹]-۲۱۲.
 موضوع : ادبیات فارسی -- مجموعه‌ها
 موضوع : ادبیات فارسی
 موضوع : نگارش علمی و فنی
 شناسه افزوده : صالح نسب، محمد، ۱۳۵۱ -
 رده بندی کنگره : PIR۴۰۰۵/ن۷۴۱۳۹۴
 رده بندی دیویی : ۸۰/۸
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۹۸۲۴۸۲

نگارش، نظم و نثر فارسی

محمد صالح نسب		مؤلفین
سید برزو جمالیانزاده	:	
ندا برومندی	:	
محمود پیروزه	:	ناشر
چویل	:	صفحه آرا
الناز فرهمند	:	تیراژ
جلد ۱۰۰۰	:	سال نشر
۱۳۹۴	:	تعداد صفحات
۲۱۲ صفحه	:	قطع
وزیری	:	قیمت
۱۵۰۰۰ توما	:	لیتوگرافی، چاپ و صحافی
پژواک، زیتون، محمدامین	:	شابک
۹۷۸-۶۰۰-۷۴۱۱-۷۸۰۰	:	

آدرس : یاسوج، خیابان ارم، فرعی ۹، پلاک ۱۰

تلفن : ۰۹۱۷۷۴۱۰۵۹۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	به نام یزدان گردان سپهر
۱۳	ستایش و نیایش
۱۵	ستایش
۱۶	گفتار اندر ستایش پیامبر
۱۸	درآمدی بر شناخت قرآن و حدیث و تأثیر آن‌ها در ادب فارسی
۱۹	نگاهی به شیوه‌های تأثیرپذیری آثار ادبی از قرآن و حدیث
۱۹	اقتباس
۲۰	تلمیح
۲۰	ارسال المثل
۲۱	ترجمه
۲۱	اشاره
۲۲	گفتار در آرایش و نکویی سخن

نگارش فارسی

۲۵	نگارش و نویسندگی
۲۵	مشخصات یک نوشته‌ی خوب
۲۵	الف - از جهت پیام و محتوا
۲۵	ب - از جهت نگارش
۲۶	کسب مهارت در نوشتن و نگارش
۲۷	راه‌های کسب مهارت در نوشتن و نویسندگی
۲۷	مراحل نظم و ترتیب یک نوشته
۲۸	انواع نوشته
۲۸	الف) نوشته‌ها براساس زبان به گونه‌های زیر تقسیم می‌شوند:

۲۸	 (ب) نوشته‌ها به اعتبار طرز بیان
۲۸	 (ج) انواع نوشته براساس قالب و شکل
۲۹	 نشانه‌گذاری
۲۹	 پرکاربردترین علائم نشانه‌گذاری
۳۵	 باید و نیاید های املای فارسی
۴۰	 دستور خط فارسی فرهنگستان
۴۲	 فهرست اعلام دارای دو یا چند صورت املایی با ضبط مختار
۴۳	 نامه‌نگاری
۴۳	 راهنمای نگارش نامه‌ی اداری
۴۳	 توجه به نکات زیر در هنگام نوشتن نامه‌ی اداری و رسمی
۴۴	 نامه‌های خصوصی و دوستانه
۴۴	 تقسیم‌بندی دیگری از نامه‌ها
۴۵	 تحقیق و پژوهش
۴۵	 روش‌های کلی و عمومی تحقیق و پژوهش
۴۵	 الف) تجربه و آزمایش
۴۵	 ب) مشاهده
۴۵	 پ) تحقیق عمومی یا پرس و جو
۴۵	 ت) تحقیق به شیوه‌ی کتابخانه‌ای (مطالعه)
۴۷	 گزارش نویسی
۴۷	 ۱- انتخاب موضوع
۴۸	 ۲- گردآوری اطلاعات
۴۸	 ۳- طرح ریزی مطالب
۴۸	 ۴- عرضه کردن اطلاعات جمع‌آوری شده
۴۹	 انواع گزارش
۴۹	 ۱- از لحاظ کاربرد
۴۹	 ۲- از لحاظ منابع و اندازه
۴۹	 ۳- گزارش از لحاظ ارزش و رسمیت
۵۰	 ۴- گزارش از لحاظ نحوه‌ی انعکاس اطلاعات و مطالب
۵۰	 مشخصات یک گزارش خوب
۵۱	 برخی از نکات ضعف یک گزارش تحقیقی
۵۲	 مقاله نویسی
۵۲	 انواعی از مقاله
۵۲	 شیوه‌ی نگارش در انواع مقاله
۵۳	 ۱- در نوشته‌های طنز

۵۳	۲- در نوشته‌های تحقیقی و علمی و استدلالی
۵۳	۳- در نوشته‌های توصیفی و تشریحی
۵۴	۴- در تراجم یا شرح احوال
۵۴	۵- در مقاله‌ها و نوشته‌های انتقادی
۵۵	یادآوری
۵۶	روش تنظیم کتاب
۵۶	روش تنظیم مقاله

نظم و شعر فارسی

۶۱	نظم و شعر
۶۲	قالب‌های شعر فارسی
۶۲	قصیده
۶۲	غزل
۶۳	قطعه
۶۳	ترجیع‌بند
۶۳	ترکیب‌بند
۶۳	مسمط
۶۴	مثنوی
۶۴	رباعی
۶۴	دوبیتی
۶۵	چهارپاره (دو بیتی پیوسته)
۶۵	مستزاد
۶۵	شعر نیمایی
۶۶	سبک‌های شعر فارسی
۶۶	سبک شعر
۶۶	۱- سبک خراسانی
۶۷	۲- سبک عراقی
۶۷	۳- سبک هندی (اصفهانی یا سبک صائب)
۶۸	۴- دوره‌ی بازگشت ادبی
۶۸	سبک شعر معاصر

منتخبی از نظم و شعر فارسی

۷۳	سرای سینج
۷۴	شهر غزنین

۷۵	از دل سنگ بردمیده گیاه
۷۶	دوبیتی های باباطاهر
۷۶	دوبیتی های فایز دشتستانی
۷۷	چند نمونه رباعی از خیام
۷۸	کوران و احوال فیل
۸۰	در قناعت و آزادگی
۸۱	در عزلت و قناعت و ترک طمع
۸۳	داستان پیرزن با سلطان سنجر
۸۵	آغاز عشق فرهاد
۸۸	وفات مجنون بر روضه ی لیلی
۸۹	خطبه ی عدل بهرام گور
۹۱	سی مرغ در پیشگاه سیمرغ
۹۴	از کار خدا ما را خبرده
۹۵	اخلاص عمل
۹۷	همه شب نهاده ام سر
۹۸	در عدل و تدبیر و رأی
۱۰۰	جهان خرم
۱۰۲	من جدا گریه کنان، ابر جدا، یار جدا
۱۰۳	جام جهان بین
۱۰۵	جام گیتی نما، رخ دوست
۱۰۶	عقل مست و عشق مست و عاشق و معشوق مست
۱۰۸	شرح پریشانی
۱۰۹	حکایت
۱۱۰	باز این چه شورش است
۱۱۱	شراب روحانی
۱۱۲	خط و خال ها
۱۱۴	طواف حرم
۱۱۴	بزم محبت
۱۱۶	که یکی هست و هیچ نیست جز او
۱۱۷	با صدهزار دیده تماشا کنم تو را
۱۱۹	آزمند خسیس و مرغ زرین تخم
۱۲۱	حق استاد
۱۲۲	طفل یتیم
۱۲۵	ققنوس

۱۲۸.....	زمستان.....
۱۳۰.....	نشانی.....
۱۳۱.....	کوچه.....
۱۳۳.....	ندارد.....
۱۳۳.....	دیدم به دست باد.....
۱۳۴.....	شکوه.....
۱۳۵.....	انتظار.....
۱۳۷.....	فعل مجهول.....
۱۴۰.....	آواز عاشقانه.....

نثر فارسی

۱۴۳.....	نثر.....
۱۴۳.....	انواع نثر براساس یک تقسیم بندی کلی.....
۱۴۳.....	۱- نثر ساده (مُرسل).....
۱۴۳.....	۲- نثر مسجع.....
۱۴۳.....	انواع سجع.....
۱۴۴.....	۱) سجع متوازی.....
۱۴۴.....	۲) سجع متوازن.....
۱۴۴.....	۳) سجع مُطَرَّف.....
۱۴۴.....	۳- نثر مصنوع و فنی.....

منتخبی از نثر فارسی

۱۴۹.....	اندر حدیث پادشاهی ضحاک تازی.....
۱۵۷.....	مراسم مهرگان و عیدقربان.....
۱۶۰.....	قصه‌ی آفرینش ابلیس و آنچه او را رفت با آدم(ع) و فرمان دست باز داشتن ایشان.....
۱۶۲.....	خوابی بیدار کننده.....
۱۶۳.....	آداب سخن گفتن و غذا خوردن.....
۱۶۵.....	داستانِ شگالِ خرسوار.....
۱۶۹.....	در بیان کیفیت ذکر گفتن و شرایط و آداب آن.....
۱۷۱.....	حکایت در تأثیر تربیت.....
۱۷۲.....	حکایت در آداب صحبت.....
۱۷۳.....	حکایت گربه و موش.....
۱۷۶.....	کویر.....
۱۷۸.....	حکایت بوزینه و دزد.....

۱۸۰.....	مهمان مردگان.....
۱۸۳.....	ادبیات داستانی و قالب‌های آن در نثر فارسی.....
۱۹۰.....	ادبیات کودکان.....

ادبیات اروپا و مکتب‌های ادبی

۱۹۷.....	ادبیات اروپا و مکتب‌های ادبی.....
۱۹۹.....	کلاسیسیسم.....
۱۹۹.....	تقلید از طبیعت.....
۲۰۰.....	اصل عقل.....
۲۰۰.....	نزاکت ادبی.....
۲۰۰.....	آموزندگی و خوشایندی.....
۲۰۱.....	از آثار کلاسیک‌ها.....
۲۰۱.....	رمانتیسیسم.....
۲۰۳.....	مهم‌ترین اصول رمانتیسیسم‌ها.....
۲۰۳.....	نمونه‌ای از آثار رمانتیک‌ها.....
۲۰۴.....	رئالیسم.....
۲۰۶.....	ناتورالیسم.....
۲۰۷.....	مهم‌ترین عناصر آثار ناتورالیسم.....
۲۰۸.....	دادائیسم.....
۲۰۹.....	سور رئالیسم.....
۲۰۹.....	اگزیستانسیالیسم.....
۲۱۰.....	پست مدرنیسم.....
۲۱۰.....	اصول پست مدرنیسم.....
۲۱۰.....	معرفی برخی چهره‌های شاخص ادبیات قرن بیستم غرب به صورت اختصار.....
۲۱۳.....	کتابنامه.....

به نام یزدان گردان سپهر

«غرض نقشی است کز ما باز ماند
که هستی را نمی بینم بقای
مگر صاحب دلی روزی به رحمت
کند در کار درویشان دعایی»

پهنه‌ی زبان و ادبیات فارسی آن چنان گسترده، چشم‌نواز و دل‌انگیز است که گلچین کردن از این دشت حریر مانند کاری بس دشوار.

به ناچار در این کتاب سعی شد به ارزش سه واحد درسی مطالبی گردآوری شود تا استادان محترم و دانشجویان عزیز با رغبت و متناسب با فرصت شانزده جلسه‌ی تشکیل کلاس‌های دانشگاه‌ها، همه‌ی مطالب را بررسی و بحث کنند. در این راه به نوعی شیوه‌ی مساوات را برگزیدیم.

استادان گران سنگ، کتاب‌های زیادی در این باره تألیف کرده‌اند. اما به علت زیاد بودن حجم مطالب و اطناب در بعضی موضوعات آن گونه که شایسته می‌باشد دانشجویان با توجه به فرصت محدود کلاس‌ها نمی‌توانند از زحمات آن‌ها به خوبی بهره ببرند. «ما نگوییم بد و میل به ناحق نکنیم». به همین دلیل جنبه‌ی عملی و کاربردی و فرصت تعیین شده در تألیف این کتاب لحاظ گردید. ما همانند «یرج» در حق آن استادان گوییم:

«گر بُمُردست، روانش پُر نور
ور بُود زنده، خدا یارش باد»

کتاب حاضر به سه بخش اصلی، نگارش، نظم و نشر فارسی برای تمامی رشته‌های کردانی و کارشناسی تألیف شده است. در بخش نگارش موضوعات و عنوان‌هایی بیان شده که دانشجویان در دوره‌ی تحصیلی و بعد از آن به صورت مستقیم یا غیرمستقیم با آن سر و کار دارند. در این بخش بیشتر به شیوه‌ی جدانویسی و دستور خط فرهنگستان توجه شده است.

عنوان «بایدها و نبایدها» یک نظر نسبی است و به زیبانویسی، سلیقه و سیاق نویسنده بستگی دارد.

«هدف عشق است و اوصاف جمالش اگر وحشی سراید یا وصالش»
در بخش‌های نظم و نثر از هر دو شیوهی (جدانویسی - پیوسته‌نویسی) استفاده شده است.

برای آشنایی دانشجویان با ادبیات اروپا، مختصری از مکتب‌های ادبی و آثار بعضی از شاعران و نویسندگان اروپا را بیان کردیم.
در پایان، استادان محترم و دانشجویان عزیز لغزش‌های احتمالی تایپی را به آدرس انتشارات یا وبلاگ مؤلفان ارسال نمایند تا در چاپ‌های بعدی - عمری باشد - اصلاح شوند. ان شاء الله.

مؤلفان

محمد صالح‌نسب، سید برزو جمالیان‌زاده

ندا برومندی، محمود پیروزه

<http://adabeyatsal.javanblog.ir/>